



# **Plan för genomförandet av Delaktighet för alla – plan för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning i Lunds kommun 2020-2022**

**Antagen av kommunfullmäktige den 16 juni 2020**

## Inledning

*FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning* antogs 2006. Konventionen undertecknades i mars 2007 av 82 länder och trädde i kraft i Sverige 2009. Konventionen har till syfte att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta sina mänskliga rättigheter.

Funktionshinderspolitiken utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I november 2017 fattade riksdagen beslut om ett nytt nationellt mål för funktionshinderspolitiken och en ny inriktning för att genomföra funktionshinderspolitiken.

## Syfte

Denna plan syftar till att skapa jämlikhet i livsvillkor samt delaktighet inom alla områden. Den syftar till att göra Lunds kommun till en lättillgänglig kommun såväl fysiskt, socialt, psykologiskt som ekonomiskt för alla kommuninvånare och besökare med funktionsnedsättning. Insatser och anpassningar, som underlättar för personer med funktionsnedsättning, är gynnsamma för alla kommuninvånare. Kommunen kan genom förslag och individuella bedömningar bidra till mera jämlika livsvillkor för den enskilde. Det förebyggande arbetet ska prioriteras.

## Det nationella målet för funktionshinderspolitiken

Målet för funktionshinderspolitiken är att nå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

Målet ska bidra till ökad jämställdhet och att barnrättsperspektivet uppmärksammas. För att nå det nationella målet inriktas arbetet mot fyra områden:

- principen om universell utformning, dvs. när något nytt utvecklas är utgångspunkten universell utformning. Det innebär en förståelse för att det finns en variation av mänskliga behov som ställer krav på utformningen av tjänster, produkter med mera. Det innebär att redan från början förstå att användningen varierar utifrån olika mänskliga behov och att detta i sin tur ställer krav på utformningen.
- befintliga brister i tillgängligheten, dvs. de brister i tillgängligheten som redan finns i samhället ska åtgärdas enligt de lagar och regler som finns. Områden där tillgänglighetskrav saknas behöver utvecklas.
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet,
- förebygga och motverka diskriminering, dvs. att i det enskilda fallet ska diskriminering undvikas genom skäliga åtgärder. Sedan den 1 januari 2015 ingår bristande tillgänglighet som en form av diskriminering i diskrimineringslagen.

Delaktighet handlar om möjligheten för alla, oavsett funktionsförmåga, att vara delaktiga inom samhällets alla områden, till exempel på arbetsmarknaden, i förskolan och skolan samt i offentliga miljöer. Det som påverkar möjligheten till delaktighet är tillgängligheten i samhället och de förutsättningar som skapats för individen.

## Åtgärder

### Allmänt

I förslag till politiska beslut som berör personer med funktionsnedsättning ska det finnas beskrivningar av beslutets konsekvenser för personer med funktionsnedsättning.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

### Samverkan

Kommunala funktionshinderrådet är ett viktigt organ för samråd och ömsesidig information på kommunnivå mellan kommunen och företrädare för funktionshinderrörelsen i kommunen.

*Ansvarig: Kommunstyrelsen*

Kommunen ska samråda och informera om sin verksamhet, om planerade förändringar samt om resultat av olika åtgärder som har betydelse för målgruppen. Kommunen ska inhämta synpunkter från rådet i så tidigt skede att rådets synpunkter och förslag kan påverka ärendets behandling.

*Ansvarig: Kommunstyrelsen*

Utvärdering av verksamhetens kvalitet ska, där så är relevant, ske i samverkan med berörda funktionshinderorganisationer.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

## Universell utformning

### Digital tillgänglighet

Hinder som gör att personer med funktionsnedsättning inte kan delta i det digitala samhället ska arbetas bort.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

### Webb

Kommunen ska uppdatera sina webbplatser och e-tjänster för att uppnå EU:s webbdirektiv om tillgänglig webb med målsättningen att vara fullständigt harmoniserad med den europeiska standarden 2020.

*Ansvarig: Kommunstyrelsen*

### Bemötande och kompetens

Kommunen ska säkerställa att medarbetarna har tillräcklig kompetens för att kunna kommunicera med och bemöta personer med olika funktionsnedsättningar.

Fortbildning om normer, bemötande, attityder och tillgänglighetsfrågor och universell utformning ska tas fram i samarbete med funktionshinderrörelsen. Medarbetare och förtroendevalda ska kontinuerligt erbjudas utbildning.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

## Upphandling

Krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning ska ställas i all kommunal upphandling avseende varor, tjänster och produkter.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

## Bostäder för alla

Principen om universell utformning ska tillämpas vid kommunala markanvisningar.

Styrdokumentet Bättre för alla ska revideras utifrån principen om universell utformning.

*Ansvarig: Byggnadsnämnden*

Startbesked respektive slutbesked ska ges till byggnader och utemiljö efter att kontroll gjorts av att alla åtgärder för tillgänglighet och användbarhet enligt PBL är tillgodosedda.

*Ansvarig: Byggnadsnämnden*

## Informationsmaterial

Beslut, regler, kartmaterial och trycksaker ska tillhandahållas i alternativa format.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

## Samlingslokaler

Samlingslokaler där kommunen bedriver verksamhet ska vara tillgänglighetsanpassade och ha tillgång till internet.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

## Brister i tillgänglighet

### Lokaler och allmänna platser

Kommunala publika lokaler ska inventeras och en åtgärdsplan för tillgänglighetsanpassningar ska upprättas.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

Kommunens ska åtgärda enkelt avhjälpta hinder, till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser inklusive lekplatser i enlighet med Boverkets föreskrifter och allmänna råd, HIN 3.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

Hinder i gatumiljön ska åtgärdas och hanteras i enlighet med Boverkets föreskrifter och allmänna råd samt med Tillgängliga Lund.

*Ansvarig: Tekniska nämnden*

### Tekniska hjälpmedel

Publika, kommunala lokaler, samlingslokaler och receptioner ska ha hörteknisk utrustning. Lokaler ska vara tydligt skyltade i enlighet med gällande föreskrifter.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

Hörseltekniska hjälpmedel (mobil hörslina) ska finnas att låna i medborgarcenter för att användas vid möten och sammankomster i andras lokaler.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

## Individuellt stöd och lösningar för individens självständighet

### Information

Kommunen ska informera personer med funktionsnedsättning om vilka rättigheter de har och vilka insatser i form av stöd och service som finns i samhället.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

En tillgänglighetsguide ska finnas som säkerställer att tillgänglig information finns om tillgängliga byggnader, miljöer och besöksmål i staden.

*Ansvariga: byggnadsnämnden, tekniska nämnden*

### Utbildning

Skolan ska ta hänsyn till alla elevers olika behov och uppväga skillnader i deras förutsättningar. Varje elev ska få individuellt stöd utifrån sina behov för att uppfylla målen för utbildningen. Barn/ elever med funktionsnedsättning ska ges goda möjligheter till inkludering enligt sina förutsättningar och behov.

*Ansvariga: barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden*

Barn/elev som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika strävandemål/kunskapskrav som finns eller skulle kunna nå högre kunskapskrav, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningen konsekvenser.

*Ansvariga: barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden*

Skolans personal ska ha kännedom om och använda sig av den expertis som finns inom respektive skolas elevhälsa samt den Pedagogiska resursenheten.

*Ansvariga: barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden*

Skolan ska ge barn och föräldrar stöd för att tydliggöra utbildningen och utbildningens mål.

*Ansvariga: barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden*

### Arbete och sysselsättning

Kommunen ska eftersträva att allas arbetsförmåga tas tillvara och arbeta för mångfald bland medarbetarna i den kommunala verksamheten.

Kommunen ska verka som föredöme och erbjuda anställning, praktikplatser och sommarjobb till personer med funktionsnedsättning. Möjlighet till individuellt anpassad tjänstgöringsgrad ska finnas.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

Det ska vara möjligt för ungdomar med funktionsnedsättning att ansöka om "Sommarpraktik för unga" upp till 21 års ålder.

*Ansvariga: Alla nämnder och styrelser*

### **Kultur och fritidsverksamhet**

Alla, oavsett ålder och funktionsförmåga, ska ha samma möjlighet att delta i kultur- och fritidsverksamhet.

*Ansvarig: kultur- och fritidsnämnden*

Kultur- och fritidsanläggningar ska vara tillgängliga genom liftar, omklädningsrum mm. Aktiviteter ska anpassas med syntolkning, guidning på teckenspråk mm.

*Ansvarig: kultur- och fritidsnämnden*

### **Kollektivtrafik**

Kommunen ska samverka med Skånetrafiken för att säkra att kollektivtrafiken är anpassad och tillgänglig för äldre och personer med funktionsnedsättning.

*Ansvarig: tekniska nämnden*

Tillräckligt antal specialfordon ska finnas i färdtjänsten så att man kan åka på önskad tid. Möjlighet till ensamåkning samt spontanresor mot högre egenavgift ska utredas.

*Ansvarig: tekniska nämnden*

### **Brukarinflytande**

Brukarens individuella behov, mål och måluppfyllelse ska stå i centrum och de individuella målen ska vara dokumenterade.

Personer med funktionsnedsättning, som beviljats ledsagning, ska vara delaktiga i beslutet.

*Ansvariga: Vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden*

### **Uppföljning av planen**

Tillgänglighet för alla ska beaktas i framtagandet av kommunala styrdokument. Nämnder och styrelser ska följa upp mål och åtgärder i sin årliga uppföljning.